

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

I. Noli diligere somnum, ne te egestas opprimat, aperi oculos tuos, & saturare panibus. Prov. 20. v. 13.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

JULIUS.

I.

Noli diligere somnum, ne te egestas opprimat, aperi oculos tuos, & saturare panibus. Prov. 20, v. 13.

Considera, quanto studio Dominus cavet, ne populus suus in Deserto somnum diligat. Ideo solebat illi manna subministrare non tantum in dies, sed adeo tempestive, ut ad primum solis radium colliquesceret. Unde, cui cura non erat ad id colligendum citi exire sub auroram, aliud eo die non poterat nisi jejunare. cur istud? ut constaret, in hac peregrinatione nostra mortali non esse permittendum gravari nos somno, sed hunc potius mature discutiendum, ut illo Caelesti relictum alimento, quod in itinere tam laborioso necessarium nobis est. Alimentum istud oratio est, quae semper DEO placet, maxime vero primo diluculo. Et nequis forte existimet interpretationes istas plus habere sanctae devotionis, quam solidi roboris, ecce, quid DEUS ad litteram consignari jussit de illo manna suo populo concessio. *Quod ab igne non poterat exterminari, statim ab exiguo radio solis calefactum radescebat: ut notum omnibus esset, quoniam oportet praevenire solem ad benedictionem tuam,*

Domine, & ad ortum lucis te adorare. Ad hunc DEI genium videtur alludere voluisse sapiens, cum dixit: *Noli diligere somnum, ne te egestas opprimat: aperi oculos tuos, & saturare panibus.* Videtur bene cognovisse id, quod accidere quotidie videmus, nempe eam, qui non tempestive confurgit ad faciendam orationem, eam deinde vel omnino omittere, vel negligenter peragere. Quam tu hujus rei curam habes? si quando somnus te invitat ad longiorem in lecto quietem, quam oporteat, tibi ipsi suggere verba Sapientis modo allegata: *Noli diligere somnum &c.* & videbis illa tibi pro stimulis futura ad surgendum e pluribus illis infelicibus, in quibus non necessitas, sed somnolentia detinet. *Verba sapientum sicut stimuli, & quasi clavi in altum defixi. Sicut stimuli, ut ad bonum nos incitent, & quasi clavi, ut a malo retineant. Eccles. 12, v. 11.*

2. Considera, dum Sapiens dicit: *Noli diligere somnum, palam esse, eum non vetare somnum convenientem, sed nimium. & si hunc vetat, justissimi*

Hhh 3 mam

mam habet causam vetandi; quia somnus affert pigritiam, pigritia affert otium, otium negligentiam, negligentia paupertatem. Hæc est catena malorum adeo coherentium, & connexorum, ut Sapiens usus compendio illico transeat à primo ad ultimum: *Noli diligere somnum, ne te egestas opprimat.* Quenam ista egestas, quam affert in casu nostro? Est misera egestas Spiritus, deterrima omnium, quia si manè te patiaris seduci à somno, vel oratione usitatâ te omnino non reficis, vel si reficias, id agis tam obiter & parcè, ut nullus inde ad operandum bene accedat vigor, in quo tamen vera demum opulencia consistit. Hinc adverte non dici: *Noli diligere somnum, ne te fames opprimat, sed ne egestas.* quia qui corporali cibo non pascitur, equidem fame se opprimi sentit, sed non ita, qui cibo non pascitur spirituali, de quo potissimum hic sermo est. nam iste potius amittit famem, sed deinde opprimi se sentit egestate. Cum enim boni aliquid agere statuit, non habet in are suo, quod sufficiat ad hoc præstandum: cedit cuius minima suggestioni diaboli, non fert levissimam injuriam, non tolerat vel modicam adversitatem, non sustinet vel unum insultum ex his, qui quotidie occurrunt. *Percussus sum, & aruit cor meum, quia oblitus sum comedere panem meum.* Pl. 101. v. 5. & ubi unquam invenitur aliquis, qui obliviscatur sumere cibum corporis? quò minus sumit, eò recordatur magis eum esse sumen-

dum, quia crevit fames, quem quis obliviscitur sumere ille Spiritus, quia longiore sat fames. Sed hoc demum est homo pauper fiat similis famulo ad solem. Hæc est egestas vera te opprimit, quæ veteri sternit.

3. Considera, quam aptè subjungat Sapiens: *Aperire oculos tam corporis quam animi. Oculi corporis, excutiendo in contemplatione veritatum, quos contempsisti meditationis tue manibus, & hac demum ratione fructibus, quibus JESUS nutritur hujus Mundi Deferto. Saturare oculos. Panes isti sunt duo, pascit Intellectum, alter Voluntas ille consistit in cognitionibus, homo in oratione circa materiam DEO accipit, vel ipse inquitur in affectibus. Sed quis expectet istorum suavitate plus habere. Cum igitur audis nominari panem noli fastidire, nam de pane hinc sed Cælesti. an forte panis istum esse nostrum similem, panem fultum, panem insuavem? non quam. Imò is est, cujus typum manna, qui proinde melius, quod istud in se continet omnium suavitatem saporum. *Panem de caelis misisti eis, omne delectamentum in panem.* Sap. 16. Dum inquitur piens tibi hic dicit: *saturare panem ne credas eum velle te satiare**

modo, cum probè sciat orationem aliàs
 te Plalmis dictam esse convivio simi-
 lem: *fasti epulentur in conspectu Dei.*
 Ps. 64. v. 4. Vult æquè te saturari
 delicijs, quibus fruitur anima tam in
 cognoscendo DEO, quàm amando.
 Delicia ista non sunt frivola, & fal-
 sa, sicut illa Mundi, sed solida, &
 ideo exprimuntur panis nomine po-
 tius quàm alterius cibi, ad designan-
 dum singulare robur, quod dant ani-
 mæ: *Panis cor hominis confirmat.*
 Ceterum quas mundus unquam cu-
 pedias apponet, quæ possint æquare
 panes, quibus homo pascitur in illo
 suo cum DEO commercio? Illæ vo-
 lupitates afferunt superficialiam, quæ
 non transit palatum, isti delectatio-
 nem pariunt profundam, quæ pertin-
 gunt ad cor. *Inventi sunt sermones tui,*
*& comedi eos, & factum est mihi ver-
 bum tuum in gaudium, & in letitiam*
cordis mei. Jer. 15. v. 16. in gaudium,
quo nempe tunc fruitur intellectus,
*in letitiam, quam ibi experitur vo-
 luntas, quæ sunt duæ facultates cor-*

dis nomine comprehensæ. Deinde
 an nescis, quales sint omnes cupidias
 Mundi virulenti? sunt velut cibi no-
 xij, qui quantum blandiuntur illâ dul-
 cedine modicâ, quam insinuant, dum
 hærent in palato, tantum affligunt
 amaritudine plurimâ, quam in sto-
 macho pariunt, dum è contratio pa-
 nes Cœlestes & delectant, & juvant.
 Atque idcirco etiam panes appellan-
 tur, ut intelligas cibum esse secu-
 rum, cibum salubrem, & ægris quo-
 que conducentem. Taceo, quòd
 nomen Panis idiomate Divino non ar-
 ctatur ad unum cibi genus, uti noster,
 sed omnes complectitur. & ideo hîc
 ponitur ad significandum tam cog-
 nitiones, quàm affectus, quibus in eo,
 de quo loquimur, beato convivio nu-
 tritis. Ut ut sit, suas Mundo relin-
 que dapes & cupedias omnes, quas
 liberaliter volentibus offert. tu ap-
 prehende panes, dados à Domino, at-
 que his satiare. *Saturare panibus,* si
 tamen satiari possis unquam, adeo
 temper eorum crescet fames.

II.

Visitatio B. Virginis.

*Recupera proximum secundum virtutem tuam: & attende tibi, ne
 incidas. Eccl. 29. v. 27.*

Considera, quanta sint de orta, quæ
 te illi Domino obstringunt, qui
 jam inde ab æterno te elegerat ad glo-
 riam, te condidit, te contulit, te

nasci dedit in medio orbis Christiani,
 te expectavit ad pœnitentiam, admi-
 sit ad veniam, & demum eò proces-
 sit, ut in duro crucis patibulo pro te
 mo-

WMA
 1011
 VII
 11